

[Edel Saunte.]

foranledning fra regnskabschefens side fortalte denne, at han havde talt med ministeren, som ønskede en ny erklæring, og — hvad Ibsen særlig har hæftet sig ved — at ministeren, hvis Handelen ikke kunne skaffe erklæringen, selv skulle komme og skaffe den. Denne forklaring er et indicium for, at der har været en samtale mandag morgen, og at ministeren her har sagt det samme, som han om lørdagen har sagt til vicedirektør Magnus Jensen, og som denne har nedskrevet: „Brev fra kaptajnerne mandag, hvis ikke tilfredsstillende, fællesmøde tirsdag kl. 10“; men det er et noget svagere indicium for, at ministeren kendte erklæring 1, og slet ikke noget indicium for, at han har fået klar besked om, at denne var underskrevet, og at han derefter har kasseret den. Dommerudvalget udtrykker det således i tillægsberetningen:

„Udvalget må dog fortsat mene, at der heller ikke kan ses bort fra den mulighed, at Kjærbøl som følge af misforståelser indløbet under telefonsamtalen den 11. marts 1957 kan have forstået Christiansen således, at man med hensyn til erklæringen endnu befandt sig på forhandlingsstadiet.“

In dubio pro reo. Her er stor tvivl om bevisets stilling, og denne tvivl skal og må komme den anklagede til gode. Derfor tror jeg ikke, at nogen domstol til skade for Kjærbøl vil fastslå, at han vidste, at erklæring 1 fandtes, og at han ved at undlade at nævne den i svaret til Augo Lynge groft har krænket sin embedspligt. Men selv om man føler sig overbevist om, at Kjærbøl har kendt erklæringen af 8. marts, skal det for at fastslå en strafbar krænkelse også sandsynliggøres, at ministeren har set og forstået, at den nye erklæring var væsensforskellig fra erklæringen af 11. marts. Vi ved, at ministeren, hvis han har kendt erklæringen af 8. marts, må have fået sin bedømmelse af erklæring 1 gennem samtalen med direktøren og vicedirektøren. Vi ved også, at direktøren og med ham samtlige de personer inden for Handelen og dens styrelse, der kendte begge erklæringer, ejendommeligt nok for os, der læser dem i dag, dengang ikke har syntes, at de to erklæringer var synderlig forskellige. Heller ikke

dette synspunkt må man glemme, når man skal bedømme, om Kjærbøl groft har overtrådt sin embedspligt ved ikke at omtale erklæring 1, hvis han kendte den. Videre kan man da heller ikke se bort fra, at ministeren kan have grund til at mene, at kaptajnerne har opgivet deres gamle standpunkt efter en indbyrdes forhandling og gennem påvirkning af kaptajn Gunnar Hansen, der nu var kommet til, og som var en gammel kaptajn inden for Handelen, der altid og stadig var gået ind for vintersejlad under visse betingelser.

Kjærbøl har i tillægsberetningen fremhævet følgende som sit personlige synspunkt — pag. 65 —:

„Nej, og jeg har også sagt, at jeg var vidende om, at kaptajn Møller var noget reserveret; men når jeg får erklæringen med de 7 kaptajners underskrift, har jeg som gammel organisationsmand, når jeg vidste, hvor jeg havde min modstander, haft det sådan, at en mand var en mand, og et ord var et ord, og jeg har skrevet mange aftaler under, som jeg ikke har været glad ved at skrive under; men når min underskrift stod på den, måtte jeg stå ved den, og det måtte kaptajnerne også gøre.“

Altså, ministeren mente — og det må være hans skøn, der subjektivt er afgørende — at erklæringen af 11. marts måtte være den, han havde ret til ensidigt at lægge til grund. Det er et skøn, og et skøn, hvor en fejl ikke kan betegnes som grov forsømmelse og dermed begrunde tiltale for rigsret. Hvis man mener, at det var et fejlskøn, hører det ikke ind under straffeloven, men under dette høje tings myndighed ved en beslutning at udtale sin beklagelse af, at ministeren udøvede et fejlskøn.

Vi må heller ikke i denne forbindelse tabe af sigte, at Vedeludvalget har fastholdt, at vintersejlad er nødvendig og under visse omstændigheder forsvarlig.

Jeg mener at have klargjort, at en domfældelse for tiltale under punkterne 2 a og b i beslutningsforslaget ikke kan gennemføres, og her er jeg i så godt selskab som med to højesteretsdommere, en landsdommer, statsadvokaten, rigsadvokaten og justitsministeren. Er standpunktet rigtigt, så kan — det gentager jeg — det høje ting ikke